

MEMO

aan : Guus Stappaerts
Van : Alex Smulders
Tweede lezer : Luuk Stortelder
datum : 26/06/2017

onderwerp : Verantwoording groepsrisico BP Schippers

Inleiding

Met het Kempisch Bedrijvenpark (KBP) wordt een integrale gebiedsontwikkeling nagestreefd waarbij een bedrijvenpark wordt ontwikkeld, een aantal woonkavels wordt gerealiseerd, bos- en natuurgebied wordt aangelegd, het bestaande motorcrossterrein 'De Ketelberg' wordt uitgebreid en wordt voorzien in een nieuwe aansluiting op de A67 en een provinciale ontsluitingsweg (hoofdontsluiting). De verandering in de personendichtheid ten opzichte van het huidige plan kan als 'verwaarloosbaar' beschouwd worden.

In het bestemmingsplan KBP 2008 is in de zuidoosthoek van het plangebied een kavel met de bestemming 'Bedrijventerrein' opgenomen en daarnaast is een deel de zuidoosthoek bestemd als 'Gemengd' en 'Sport - Motorcrossterrein'. In deze memo wordt een verantwoording van het groepsrisico gegeven voor de twee risicobronnen nabij het plangebied. Deze risicobronnen betreffen de A67 (Grens België-Eersel, waarover gevaarlijke stoffen vervoerd worden) en het nabijgelegen BRZO-bedrijf Difutherm B.V. aan de Smaragdweg 50.

Wettelijk kader

De Kempengemeenten hebben te maken met diverse externe veiligheidsrisico's. Het gaat hierbij onder andere om risico's die samenhangen met het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, openbare wegen en hoge druk aardgastransportleidingen en risicovolle bedrijven (o.a. LPG-tankstations, industriële bedrijven). Het algemene Rijksbeleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik en de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, water, spoor en door buisleidingen. Ook de risico's die zijn verbonden aan het gebruik van luchthavens vallen onder externe veiligheid. De regelgeving is vervat in o.a. het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen' (Bevi) ¹, het 'Besluit externe veiligheid buisleidingen' (Bevb) ² en het 'Besluit externe veiligheid transportroutes' (Bevt) ³.

Om een bepaalde risicovolle activiteit aan te duiden en te onderscheiden maakt de wetgever onderscheid in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Bij het plaatsgebonden risico (PR) gaat het om de kans per jaar, die één persoon loopt om op een bepaalde plek dodelijk getroffen te worden door een ongeluk met gevaarlijke stoffen bij een bedrijf of transportas.

¹ Bevi: Besluit externe veiligheid inrichtingen (publicatie stb 521-2004)

² Bevb: Besluit externe veiligheid buisleidingen (publicatie stb 686-2010)

³ Bevt: Besluit externe veiligheid transportroutes (publicatie stb 465-2013)

Voor het PR geldt een “harde” grenswaarde van 10-6/jaar (PR10-6) die op de kaart kan worden aangeduid met een contour. Binnen deze contour mogen geen kwetsbare objecten zoals woningen of scholen liggen. Hieraan zal in alle gevallen moeten worden voldaan bij het vaststellen van Wabo besluiten. Er is in dit geval geen sprake van beleidsruimte voor het gemeentebestuur. Voor beperkt kwetsbare bestemmingen, zoals verspreid liggende woningen of kleine kantoren, geldt het PR niet als grenswaarde, maar als richtwaarde. Dit betekent dat op grond van zwaarwegende motieven van de norm mag worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

Het groepsrisico drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen (minimaal 10) overlijdt, als direct gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit met gevaarlijke stoffen. Het GR kan niet “op de kaart” worden weergegeven, maar wordt weergegeven in een grafiek waar de kans (F) afgezet wordt tegen het aantal slachtoffers (N): de fN-curve.

Het gemeentebestuur heeft beleidsruimte bij het toepassen van de hoogte van het groepsrisico bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter voor het groepsrisico geldt wel een verantwoordingsplicht. Het bevoegd gezag (vrijwel altijd het gemeentebestuur) dient binnen het invloedsgebied een afweging te maken tussen het belang van de ruimtelijke ontwikkeling ten opzichte van het risico dat een groep mensen komt te overlijden als gevolg van een ramp of incident met gevaarlijke stoffen. Ook eventueel te nemen maatregelen en restrisico's dienen in de verantwoording opgenomen te worden.

Het plan ligt binnen de invloedsgebieden van het bedrijf Diffutherm en de snelweg. Het plan ligt niet binnen de plaatsgebonden risicocontouren van deze risicobron. Het plasbrandaandachtsgebied van de snelweg ligt niet over te bebouwen percelen, maar wel over de bestemming verkeer. Het plaatsgebonden risico en het plasbrandaandachtgebied staan het bestemmingsplan niet in de weg.

Verantwoording van het groepsrisico Rijksweg A67

Op grond van artikel 8 van het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) dient het groepsrisico van het plan KBP ZO-hoek verantwoord te worden. Het plan is gelegen ten noorden van de A67, hierover vinden volgens de Regeling Basisnet transporten plaats van gevaarlijke stoffen.

Indien een bestemmingsplan of omgevingsvergunning betrekking heeft op een gebied dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen 200 meter van een transportroute, wordt in de toelichting bij dat plan onderscheidenlijk in de ruimtelijke onderbouwing van die vergunning ingegaan op onder andere de zelfredzaamheid, de dichtheid en de hoogte van het groepsrisico en de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid. Tevens wordt advies gevraagd aan de Veiligheidsregio. Sinds 11 mei hanteert de Veiligheidsregio voor sommige plannen een standaardadvies. Dit is afhankelijk van de toename van het aantal personen en de afstand tot de risicobron. Het plan betreft alleen een verandering van het bouwvlak en het mogelijk maken van een parkeergarage. Het plan laat geen extra personen toe anders dan al bestemd. Het standaardadvies kan worden gebruikt.

De dichtheid van personen in het invloedsgebied

Op 23 juni 2017 is een berekening uitgevoerd van de hoogte van het groepsrisico van de A67 ter hoogte van het onderhavig plan. In deze berekening is de dichtheid van personen vastgesteld aan de hand van de

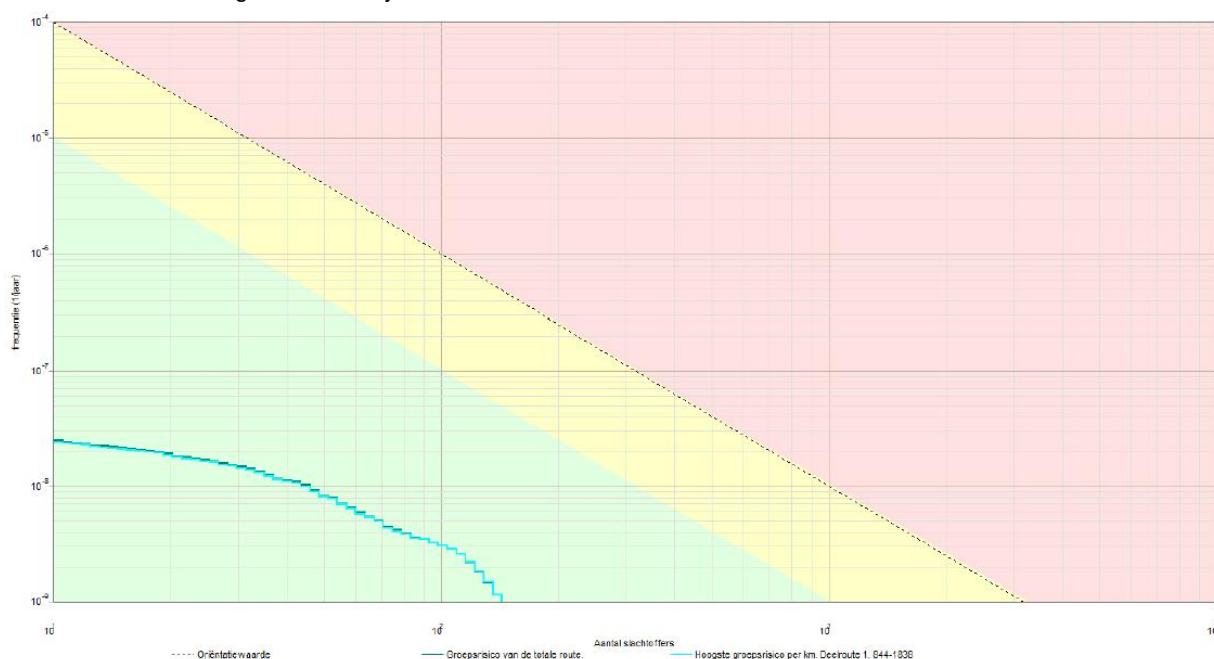

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

methodiek beschreven in de "Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico". De dichtheid voor het onderhavig plan is hiermee vastgesteld op 80 personen/ha binnen de bestemming industrie. Dit is een vaste waarde voor intensieve industrie. Gezien het feit dat de bevolkingsdichtheid in de huidige situatie weinig tot niet verschilt met die van de toekomstige situatie, is er één berekening gemaakt.

De hoogte van het groepsrisico

De hoogte van het groepsrisico is berekend, hiervan is een QRA opgesteld op 23 juni 2017, het verslag hiervan is opgenomen in de bijlagen. De QRA bestaat uit 1 berekening. Dit is zowel de hoogte van het groepsrisico in de huidige als toekomstige situatie. De berekening kwam uit op een groepsrisico ver onder de oriëntatiewaarde. Een oorzaak hiervan is het feit dat er aan de zuidzijde van de A67 geen personen binnen het invloedsgebied verblijven.

Figuur 1 Hoogte groepsrisico A67 ter hoogte van het KBP

In figuur 1 is de hoogte van het groepsrisico inzichtelijk gemaakt in een fN-curve. In de huidige situatie is de hoogte van het groepsrisico 0,001 * de oriëntatiewaarde. De hoogte van het groepsrisico na realisatie van het plan komt neer op 0,003 * de oriëntatiewaarde. Op grond van artikel 8 lid 2 onder a van het Bevt kan hiermee voldaan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Zelfredzaamheid

Binnen het plangebied bevinden zich geen groepen verminderd zelfredzame personen.

Mogelijkheden voor de hulpdiensten

Zie advies van de Veiligheidsregio.

Met betrekking tot de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van een ramp en de zelfredzaamheid van deze personen, dient de Veiligheidsregio in de gelegenheid gesteld te worden een advies uit te brengen op grond van artikel 9 van het Bevt. Gezien het feit dat de onderhavige situatie valt

onder de toepassing van het standaardadvies van de VRBZO, zal dit als uitgangspunt gebruikt worden. In het hoofdstuk 'Advies Veiligheidsregio' is dit advies verwerkt. In de bijlagen is het volledige standaardadvies opgenomen.

OMGEVINGSDIENST ZUIDOOST-BRABANT

Verantwoording van het groepsrisico Diffutherm B.V.

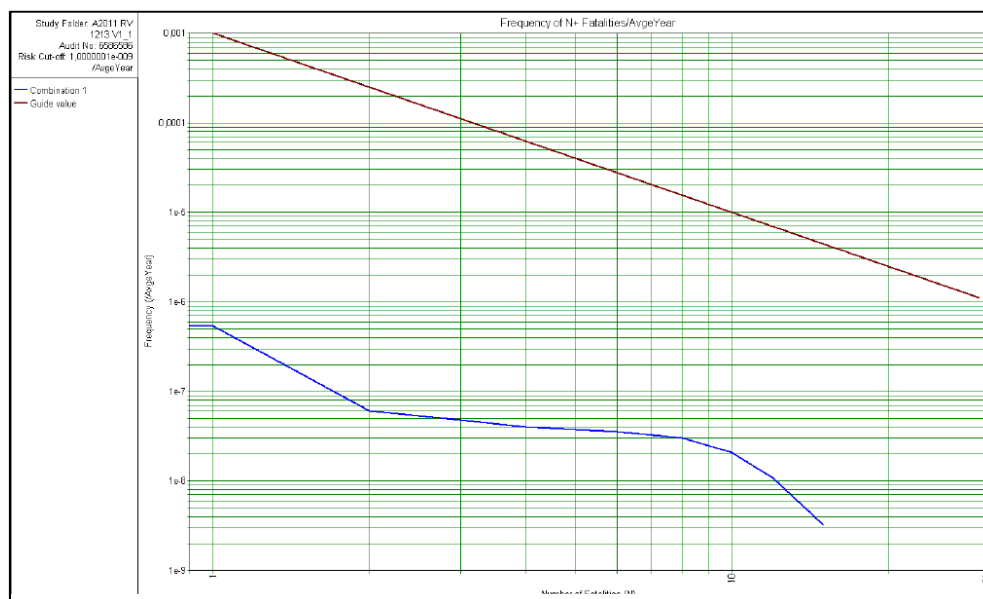
Diffutherm B.V. is een inrichting dat valt onder BRZO, waaronder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). De inrichting beschikt over meerdere opslagvoorzieningen met gevaarlijke stoffen. Voor het bedrijf is een invloedsgebied van kracht van 1550 meter. Het onderhavig plan valt binnen deze contour, waardoor er een verantwoording van het groepsrisico dient plaats te vinden op grond van artikel 13 van het Bevi.

De bevolkingsdichtheid in het invloedsgebied

In de QRA, opgesteld in januari 2012, is er een inventarisatie gemaakt van de bevolkingsdichtheid in het invloedsgebied. In deze QRA is het plan van het KBP meegenomen. Onderhavige wijziging heeft weinig tot geen invloed op de dichtheid van personen in het plangebied. Hiermee kan worden voldaan met de gegevens zoals deze zijn opgesteld in de bestaande QRA. Deze risicoanalyse is opgenomen in de bijlagen.

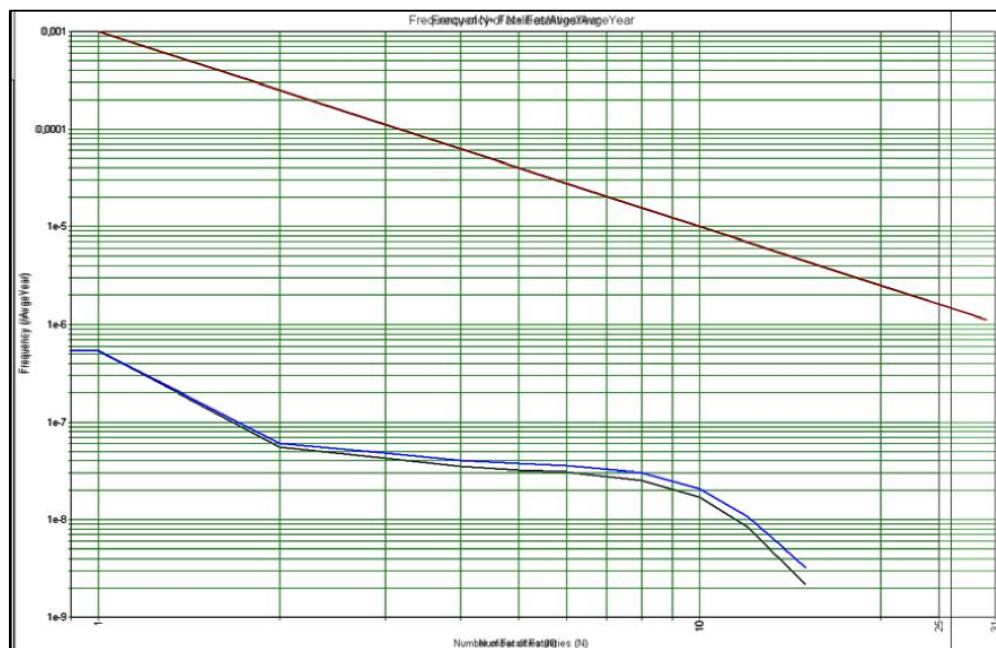
De hoogte van het groepsrisico

De hoogte van het groepsrisico is reeds berekend in de QRA van 2012. Uit deze berekening is gebleken dat de hoogte van het groepsrisico zeer ruim onder de oriëntatiewaarde is gelegen.

Figuur 2 Hoogte groepsrisico Diffutherm B.V.

Hiernaast is er een berekening uitgevoerd dat rekening houdt met verdere ontwikkelingen binnen het KBP. Hierbij is er vanuit gegaan dat de dichtheid binnen het bedrijventerrein zou toenemen met 7000 personen in de dag en nacht. Uit deze berekening blijkt dat het groepsrisico hierdoor minimaal zou toenemen en nog steeds ver onder de oriëntatiewaarde blijft.

Figuur 3 Hoogte groepsrisico Diffutherm inclusief 7000 personen KBP

Maatregelen ter beperking van het groepsrisico.

In de vergunning van Diffutherm B.V. staan de maatregelen ter beperking van de risico's opgenomen. Bij deze maatregelen wordt rekening gehouden met de best beschikbare technieken (BBT's).

Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling met een lager groepsrisico.

Er is geen toename in het groepsrisico met onderhavig plan. Andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkeling met een lager groepsrisico is dus niet meegenomen in de afweging.

De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.

In de QRA van januari 2012 is een berekening gemaakt van de hoogte van het groepsrisico in het geval dat het bedrijvenpark zou uitbreiden met 7.000 personen. Ook in dit geval ligt het groepsrisico ruim onder de oriënterende waarde.

Zelfredzaamheid

Binnen het plangebied bevinden zich geen groepen verminderd zelfredzame personen.

Mogelijkheden hulpdiensten

Zie advies Veiligheidsregio.

Op grond van artikel 13 lid 3 van het Bevi dient de Veiligheidsregio in de gelegenheid gesteld te worden een advies uit te brengen over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp. In de onderhavige situatie is het standaardadvies van de VRBZO van kracht. Deze is verwerkt in het hoofdstuk "Advies Veiligheidsregio" hieronder. Het volledige standaardadvies is opgenomen in de bijlagen.

Advies Veiligheidsregio

- Communiceer actief met de omwonenden in het plangebied over de risico's van de gevaarlijke stoffen. Geef daarbij aan wat omwonenden moeten doen bij een incident, namelijk vluchten van risicobron af. Dit bevordert de zelfredzaamheid van omwonenden. Dit advies geldt ook voor bedrijfshulpverleningsorganisaties.

Op de website van de gemeente Bladel wordt een handelingsperspectief geboden in geval van een ramp of crisis. Verder staat er een risicowijzer gepubliceerd, deze risicowijzer is in 2009 huis-aan-huis verspreid. In deze risicowijzer staan allerlei zaken die betrekking hebben op de risico's in de leefomgeving.

- Pas de beleidsregels bereikbaarheid en bluswatervoorziening van VRBZO toe. Wanneer een beoogde oplossing aan de beleidsregels voldoet, kunt u ervan uitgaan dat een goede bereikbaarheid voor de hulpdiensten en een adequate bluswatervoorziening gerealiseerd wordt. De beleidsregels staan op <https://www.brandweer.nl/brabant-zuidoost/regionaal-beleid>

Hierbij wordt eerder verwezen naar een advies van de Brandweer van 18 juli 2016. De Brandweer stelde het volgende voor het onderhavig plan:

De brandweer is van mening dat het aanpassen van het en het bouwen van een groot bedrijf op basis van de Beleidsregels Bereikbaarheid en Bluswatervoorziening van 7 april 2016 geen problemen oplevert, mits er aan het beleid wordt voldaan. De blusvijvers moeten voldoende bluswater kunnen blijven leveren. De uitgevoerde watertoets van 25 november 2016 wijst dit ook uit. Ook de bereikbaarheid van de aanlegplaats moet gegarandeerd blijven.

- In een nieuw op te richten gebouw waar mechanische ventilatie wordt toegepast moet de ventilatie op eenvoudige wijze uitgezet kunnen worden. Aanzuigopeningen bevinden zich bij voorkeur hoog en afgekeerd van de risicobron.
- Voer extra controle uit bij de uitvoering van bouwvergunningen op de detaillering van ramen en gevels. Overmatige ventilatie als gevolg van tocht wordt daardoor voorkomen. Als de voorwaarden uit het Bouwbesluit strikt worden nageleefd bieden gebouwen gedurende 4 uur voldoende bescherming bij een toxisch incident.

In deze situatie moet voldaan worden aan de eisen gesteld in het Bouwbesluit 2012.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande wordt het groepsrisico verantwoord geacht.